

УДК 378.147

О. Ф. СМОЛЯРЧУК

викладач

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВСТУПНИХ І ВИПУСКНИХ ЕКЗАМЕНІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КИТАЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

У статті розглянуто класифікацію та порівняльну характеристику основних вступних і випускних екзаменів з англійської мови в Китаї, а саме: *National Matriculation English Test (NMET)*, *Graduate School Entrance English Exam (GSEEE)*, *College English Test-Band 4 (CET-4)* та *Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8)*, зазначено їх історичний розвиток та структуру, типи завдань, кількість балів і час виконання. Особливу увагу приділено екзамену *National Matriculation English Test* або “Гаокао (англійська мова)”, який є частиною вступного екзамену “Гаокао” до ВНЗ. Акцентовано на неабиякій важливості та популярності екзамену *College English Test-Band 4 (CET-4)*, без якого неможливо отримати диплом бакалавра, якщо його не скласти в кінці четвертого курсу. Подано таблицю щодо змісту, формату завдань, часу виконання та нарахування балів за екзамен *CET-4*.

Ключові слова: екзамен з англійської мови, англійська мова, університет, Гаокао (*NMET*), *College English Test-Band 4*, *Test for English Majors*, *GSEEE*, *CET-SET*.

Серед мов світу китайська має найбільшу кількість носіїв мови, однак, за межами Китаю (та в інших китайськомовних країнах і громадах) китайською не розмовляють повсюдно. Тому в Китаї широко вивчають англійську як мову міжнародного спілкування. Оскільки Китай виріс як економічно потужна та політично впливова країна, дедалі частіше комунікація між китайськими громадянами та зовнішнім світом відбувається англійською мовою. Відповідно, її нині вивчають у Китаї у великих масштабах. Це підтверджує той факт, що населення Китаю, яке вивчає англійську мову, становить близько 300 мільйонів. Така кількість означає, що тих, хто вивчає англійську мову в Китаї, більше, ніж носіїв англійської мови в США. Тому викладання та тестування з англійської мови є важливою частиною китайської системи освіти [1, с. 5].

Китайську освіту сьогодні часто характеризують як таку, що є орієнтованою на екзамен. Китайські діти, за бажанням чи без, можуть почати складати іспити ще у віці 4–5 років, щоб потрапити до вибраного дитячого садка, і вони ніколи не припинять їх складати, якщо хочуть здобути вищу освіту або прагнуть важливих соціальних позицій. “За роки початкової (K-Grade 6), середньої (Junior High Grade 7–9, Senior High School 10–12) та університетської освіти (4 курси бакалаврату) учні/студенти складають численні іспити на рівні школи, міста, провінції та держави” [2, с. 16]. У Китаї кожен повинен здобути дев’ятирічну обов’язкову освіту, але всі студенти повинні скласти іспити для переходу з одного рівня на інший. Багато з

них складають висококонкурсні іспити, щоб потрапити до кращої школи [1, с. 12].

Систему тестування з англійської мови в Китаї досліджували такі китайські вчені: Чен (L. Cheng), Хуан (J. Huang), Гу (X. Gu), Цзінь (Y. Jin), Лу (S. Lu), Цзоу (S. Zou) та ін., проблемам викладання англійської мови в Китаї приділили увагу такі вчені з англомовних країн: Хенрічсен (L. Henrichsen), Маккей (D. McKay), Адамсон (B. Adamson), Болтон (K. Bolton).

Мета статті – здійснити класифікацію й порівняння основних вступних і випускних екзаменів з англійської мови, які складають абітурієнти та студенти в Китаї.

Найбільш важливими та впливовими для рівня коледжу та університету Китаю є такі чотири екзамени з англійської мови:

- 1) “Національний екзамен з англійської мови на вступ до вищого навчального закладу” (the National Matriculation English Test (NMET));
- 2) “Екзамен з англійської мови на вступ до магістратури” (the Graduate School Entrance English Exam (GSEEE));
- 3) “Екзамен з англійської мови для студентів університетів, у кого англійська мова не є спеціальністю, – рівень 4” (the College English Test-Band 4 (CET-4));
- 4) “Екзамен з англійської мови для студентів університетів, у кого англійська мова є спеціальністю, – рівень 4 та рівень 8” (the Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8)).

Два з них є вступними екзаменами (NMET та GSEEE), а інші два – сертифікатами чи випускними екзаменами у вищих навчальних закладах (CET та TEM) [1, с. 33].

Розглянемо детальніше кожен з них.

“Національний екзамен з англійської мови на вступ до вищого навчального закладу” – the National Matriculation English Test (NMET). NMET є одним із чотирьох або п’яти предметів, запропонованих для вступних іспитів Програмою вступних екзаменів до університетів – University Entrance Examination to Higher Education (UEEHE). UEEHE відомий також як “Гаокао” (китайською: 高考 Gāokǎo). Він є основним етапом, через який китайські абітурієнти повинні пройти, щоб здобути вищу освіту, хоча цей етап не єдиний. Це навчальний екзамен, у якому беруть участь багато сторін; його проводять щороку в червні по всій території Китаю. Усі студенти загальноосвітньої середньої школи, які хочуть вступити до коледжів і університетів, на останньому році свого навчання повинні скласти екзамен UEEHE (“Гаокао”), що є обов’язковою умовою для вступу до всіх коледжів і університетів.

Незважаючи на те, що все більша кількість кандидатів може бути прийнята коледжами та університетами різного рівня, близько половини кандидатів усе ще не можуть вступити до вищих навчальних закладів, складаючи екзамен UEEHE (“Гаокао”), через обмежені можливості прийому на навчання в китайських університетах. Для тих, хто не зможе вступи-

ти до ВНЗ, склавши іспит УЕЕНЕ (“Гаокао”), є інші екзаменати, такі як: “Вступні тести до вищих навчальних закладів для дорослих” (the Admission Tests to Institutions of Higher Education for Adults) та “Система екзаменування самонавчання вищої освіти” (the Self-Taught Higher Education Examination System) [1, с. 13].

Безсумнівно, екзамен УЕЕНЕ (“Гаокао”) є найбільш важливим та конкурентним вступним екзаменом у Китаї. Щороку мільйони випускників середньої школи та інших еквівалентних навчальних закладів намагаються вступити до ВНЗ завдяки цьому іспиту. Кількість тих, хто складає іспит, варіює, але щороку зростає [1, с. 14].

З 1978 р. екзамен УЕЕНЕ (“Гаокао”) став національним, він розроблений Міністерством освіти Китайської Народної Республіки за єдиним принципом. З тих пір усі абітурієнти по всій країні щороку складають цей іспит. До 2004 р. використовували єдиний паперовий тест для кожного предмета “Гаокао” по всій країні в один і той самий екзаменаційний день. Тест організували й усе ще організують екзаменаційні та приймальні відділення освіти кожної провінції, автономного регіону й міста прямого підпорядкування від імені Міністерства освіти.

Проте в 2004 р. з огляду на питання безпеки Екзаменаційна комісія з національної освіти (National Education Examination Authority (NEEA)) повинна була розробити чотири набори документів для кожного предмета. Вони були використані в різних провінціях. Водночас дев'ятьом провінціям дозволили розробити власні екзаменати на вступ до вищого навчального закладу. У 2005 та 2006 рр. ще кільком провінціям було дозволено це зробити (Liu, 2010), і сьогодні багатьом основним університетам дозволено розробляти їх власні екзаменати на вступ до вищого навчального закладу.

Незважаючи на те, складають кандидати національний, провінційний чи університетський екзамен на вступ до ВНЗ, “Гаокао” відбувається 7–9 червня (до 2003 р. – 7–9 липня).

“Гаокао” – це екзамен, який має багато частин, деякі з них є обов'язковими, а деякі – вибірковими. Китайська мова, математика і англійська мова є обов'язковими предметами, а вибірковими є фізика, хімія, геологія, географія, політологія та історія; їх абітурієнти обирають залежно від того, хочуть вони вивчати в університеті природничі науки чи гуманітарні. Проте для екзамену “Гаокао” 2010 р. 4 з 6 університетів в Шанхаї з правом розробляти власні екзаменати на вступ до ВНЗ оголосили, що лише математика та англійська мова будуть обов'язковими. Один з президентів цих університетів пояснив, що китайську мову вони вилучили для того, щоб зменшити навчальне навантаження на вступників (Ji, & Xu, 2010). Варто зазначити, що, незважаючи на вилучення такого важливого навчального предмету, як китайська мова, англійська мова (у формі “Національного екзамену з англійської мови на вступ до вищого навчального закладу” (the National Matriculation English Test (NMET)) має стійку позицію в екзамені “Гаокао”.

“Національний екзаме́н з англійської мови на вступ до вищого навчального закладу” (the National Matriculation English Test (NMET)) чи “Гаокао (англійська мова)” – це мовний компонент екзамену “Гаокао”, він є стандартизованим тестом, основна функція якого полягає у виборі абітурієнтів для навчання у ВНЗ [2, с. 19]. Окремою метою NMET є “зробити висновки про кандидатів” та визначити їхній рівень володіння англійською мовою, які “будуть використані прийомною комісією університету разом з балами за інші університетські екзамени” [2, с. 19]. Історичний розвиток NMET можна розділити на два основні етапи [1, с. 15–16].

Достандартизований етап (1950–1988 рр.). У першій фазі (1950–1966 рр.) цього етапу на екзамені NMET перевіряли переважно читання, переклад з англійської мови на китайську й переклад з китайської на англійську. Співвідношення суб’єктивних запитань до об’єктивних відповідей становило 80:20.

NMET не проводили протягом десяти років (1966–1976 рр.) у період Культурної Революції. Він був відновлений 1977 р. Формат тесту значно змінився за період другого етапу (1977–1988 рр.). Новий NMET складався з шістнадцяти абсолютно різних типів питань. Співвідношення між суб’єктивними питаннями та питаннями з об’єктивними відповідями було змінено з 80:20 до 20:80. З 1978 р. почали зараховувати оцінку за NMET до загальної оцінки “Гаокао”.

Стандартизований етап (1989 р. – дотепер). На другому етапі NMET пройшов три різні фази розвитку.

1. Matriculation English Test (MET) (1989-1994 рр.). “Екзамен з англійської мови на вступ до вищого навчального закладу” (Matriculation English Test (MET)) був започаткований у провінції Гуандун у 1985 р. і набув поширення в країні в 1989 р. Максимально можливий бал був 100. Екзамен мав 5 різних секцій: фонетика (5%); тест множинного вибору (15%); тест на заповнення пропусків у зв’язному тексті (25%); читання (40%) і письмо (15%).

2. Фаза NMET (1995–2003 рр.). The National Matriculation English Test (NMET) був запроваджений у кількох провінціях з 1991 р. і запропонований по всій країні в 1995 р. Цей тест мав усього 150 балів та 5 різних секцій: читання (50 балів), ситуативна бесіда і правопис слова (тобто диктант) (20 балів); тест множинного вибору (25 балів); тест на заповнення пропусків у зв’язному тексті (25 балів); письмо (30 балів). Співвідношення між суб’єктивними та об’єктивними відповідями на питання було 55:95 (з-поміж 150 балів). Аудіювання було додане до екзамену приблизно в 2000 р., але його не враховували до загальних балів до 2003 р.

3. Друга фаза MET (2004 р. – дотепер). Починаючи з 2004 р., Міністерство освіти Китаю дозволило дев’ятьом провінціям розробляти їх власні тести з англійської мови для екзамену “Гаокао”. До 2007 р. ще дев’ятьом провінціям були надані ці переваги. Така децентралізація повністю змінила попередню тенденцію щодо централізованого контролю над екзаменом. На

сьогодні більше провінцій використовують свій власний тест, ніж національний тест MET. Найбільшою відмінністю між національним та провінційним варіантами екзамену NMET є те, чи враховують аудіювання в загальну кількість балів тесту [1, с. 17–18].

“Екзамен з англійської мови на вступ до магістратури” (the Graduate School Entrance English Exam (GSEEE)). Як і UEEHE (“Гаокао”), “Екзамен на вступ до магістратури” (the Graduate School Entrance Examination (GSEE)) є вступним і проводиться на національному рівні щорічно. Відмінність полягає в тому, що його складають випускники бакалаврату, які хочуть вступити до магістратури [2, с. 20]. GSEE має чотири компоненти, один з яких – GSEEE (“Екзамен з англійської мови на вступ до магістратури”). На GSEEE перевіряють англійську мову, яка є одним з двох обов’язкових предметів (іншим обов’язковим предметом є політична наука), які вимагає Екзаменаційна комісія з національної освіти (National Education Examination Authority (NEEA)) Міністерства освіти Китаю. Інші два предмети, які екзаменують на GSEE, пов’язані з курсом навчання й розроблені університетами або дослідницькими інститутами, до яких хоче вступити абітурієнт. GSEEE проводить у кінці січня або на початку лютого щороку Екзаменаційна комісія з національної освіти (NEEA) [1, с. 19].

Сучасний формат екзамену GSEEE розроблений у 2004 р. і вперше використаний у 2005 р. Він містить три головні частини: використання англійської мови (10%), читання (60%) і письмо (30%).

Перша секція – “Використання англійської мови” – акцентує увагу на контролі за формальними елементами мови в контексті, включаючи широке різноманіття лексичного запасу, виразів, структур і реорганізації характерних рис дискурсу, які стосуються чіткості викладення думок та правильної структури, зв’язності речень між собою. Абітурієнти мусять написати тест на заповнення пропусків у зв’язному тексті з 20 варіантами на вибір.

Друга секція – “Читання” – складається з трьох частин, в яких перевіряють розуміння абітурієнтами написаного тексту англійською мовою. У першій частині абітурієнтам потрібно прочитати чотири уривки й дати відповідь на 20 запитань множинного вибору, які стосуються тексту. У другій частині потрібно прочитати незавершений уривок з п’ятьма пропусками й заповнити пропуски п’ятьма варіантами із семи запропонованих. У третій частині потрібно прочитати один уривок тексту та перекласти п’ять підкреслених секцій з англійської мови на китайську.

Третя секція – “Письмо” – містить дві частини. У першій абітурієнтам пропонують написати лист, доповідь, службову записку або короткий зміст на 100 слів щодо наданої інформації. У другій частині потрібно написати есе на 160–200 слів щодо твердження, написаного англійською чи китайською мовою.

На проходження різних секцій та підсекцій екзамену GSEEE відведено всього 180 хвилин (тест на заповнення пропусків у зв’язному тексті:

15–20 хвилин, читання: 70–75 хвилин, переклад: 20 хвилин, заповнення пропусків: 20 хвилин, письмо: 50 хвилин).

Хоч екзамен GSEEE складають усе менше абітурієнтів щороку (1,400,000 в 2010 р.) порівняно з тими, хто складає екзамен NMET (понад 10 мільйонів), GSEEE все ще є важливим та впливовим. Той факт, що кількість абітурієнтів є меншою, сприяє тому, що завдання є більш зрозумілими та автентичними, хоча вони також є досить затратними за часом для підрахунку балів [1, с. 20–21].

“Екзамен з англійської мови для студентів університетів, у кого англійська мова не є спеціальністю, – рівень 4” (the College English Test-Band 4 (CET-4)). CET-4 є найбільш важливим сертифікатом (чи екзаменом для випускників ВНЗ) з англійської мови в системі китайської університетської освіти. Щороку його складають більше абітурієнтів, ніж будь-який інший екзамен з англійської мови, – понад 10 мільйонів за рік.

Метою CET-4 є перевірити рівень компетентності з англійської мови в студентів китайських університетів і переконатися, що вони досягли необхідних рівнів володіння англійською мовою, зазначених у Національній навчальній програмі з англійської мови (National College English Teaching Syllabi). Екзамен CET-4 був запроваджений у 1987 р. та розповсюджений для студентів університетів по всьому Китаї у 1988 р., але все ще був обов’язковим. Студенти могли скласти екзамен CET-4, який розробляв кожен університет. Але згодом деякі університети запровадили нововведення, щоб студенти другого курсу складали екзамен CET-4 після того, як вони закінчать вивчення курсу англійської мови, і зробили правилом, що лише той, хто склав іспит на 60 балів і вище (максимально 100 балів), може отримати сертифікат про складення курсу або ступінь бакалавра. Із середини 90-х рр. ХХ ст. дедалі більше компаній, а також уряд роблять сертифікат CET-4 важливою вимогою щодо найму на роботу випускників. Тому все більше коледжів та університетів почали вимагати сертифікат CET-4 для всіх випускників для здобуття ними ступеня бакалавра.

College English Test-Band 4 (CET-4) є національним, великомасштабним, стандартизованим екзаменом, який проводять освітні відділи кожної провінції, автономного регіону та міст прямого підпорядкування [1, с. 22]. Він проходить двічі на рік – у червні та грудні/січні. Створений під керівництвом Національного комітету з тестування англійської мови (National College English Testing Committee (NCETC) від імені Вищого відділу освіти Higher Education Department (HED) Міністерства освіти Китаю. Цей іспит складають студенти університетів рівня бакалаврату немовних спеціальностей, коли завершать відповідний університетський курс з англійської мови. Екзамен CET є набором тестів з трьома послідовними етапами: CET-4 (Band 4), CET-6 (Band 6), і CET Spoken English Test (CET-SET).

Термін “band” є невідомим для більшості освітян за межами Китаю й потребує пояснення. Усі студенти китайських університетів вивчають англійську мову протягом двох років, тобто протягом перших чотирьох семес-

трів. Кожен семестр зараховується як один рівень (band). Студенти складають фінальні екзамени для 1, 2, 3 рівнів щосеместру в їхніх університетах, а потім SET-4 як національний екзамен з англійської мови. Після написання екзамену SET-4 викладання та вивчення англійської мови для загальних цілей зупиняється й змінюється на вивчення англійської мови для спеціальних цілей залежно від рівня освітньої підготовки студентів. Ті студенти, які завершили вивчення курсу англійської мови 5 та 6 рівнів (Band 5–6) й отримали 425 і більше балів, можуть скласти екзамен SET-6, який є обов'язковим, тож його складають значно менше студентів. Бали за екзамен SET-4 нараховують у діапазоні від 290 до 710. Екзамен містить чотири частини: аудіювання, читання, комплексний тест і письмо. Ці компоненти, разом зі змістом, форматом завдань, часом та балами подано в табл.

Таблиця

Зміст, формат завдань, час та нарахування балів за екзамен SET-4

Компоненти	Зміст		Формат	Бали		Час
Аудіювання	Діалоги	короткі	множинний вибір	15%	35%	35
		довгі	множинний вибір	20%		
	Уривки	розуміння	множинний вибір			
		комбінований диктант	комбінований диктант			
Читання	Вдумливе читання	зв'язний текст	множинний вибір		35%	25
		зв'язний текст з лексикою	об'єднаний тест на заповнення пропущених у тексті слів	25%		
	Ознайомлювальне читання		запитання так/ні заповнити пропуски завершити речення	10%		15
Комплексний тест	Тест на вписування пропущених слів або виправлення помилок		множинний вибір або виправлення помилок	10%		15
	Короткі відповіді або переклад	відповіді	питання та відповіді або переклад з китайської на англійську	5%	15%	5
Письмо	Письмо		коротке есе		15%	30
Всього:					710	125

Джерело: [1, с. 23–24].

College English Test-Spoken English Test (CET-SET). “Екзамен з англійської мови – розмовна англійська мова” або CET-SET слугує для оцінювання компетентності тих, хто складає тест, в усній комунікації англійською мовою. Цей екзамен можуть скласти лише ті студенти, які отримали високі бали на SET-4 чи SET-6. Наприклад, згідно з реєстрацією на екзамен CET-SET у грудні 2009 р., лише той, хто склав SET-4 із сумою балів

550 і вище чи CET-6 з балом 520 і вище (із загальної кількості 710), у 2008 і 2009 рр. могли зареєструватися на CET-SET (Oral Exam Registration Notification, 2009).

Екзамен CET-SET містить три частини. У першій частині 3–4 екзаменованих та 2 уповноважених екзаменатори CET-SET спілкуються в малій групі, запитують та дають відповіді, це триває близько 5 хвилин. У другій частині кожен екзаменований говорить 90 секунд, потім триває панельна дискусія 4–5 хвилин. На цю частину відведено 10 хвилин. У третій частині екзаменатори ставлять більше запитань, щоб перевірити вміння екзаменованих в усній комунікації англійською мовою, ця частина триває 5 хвилин.

Оцінка виконання екзаменованими особами іспиту CET-SET базується на таких шести критеріях: 1) точність вимови, інтонації та використання граматики й лексики; 2) складність та різноманіття лексики й граматичних структур, використаних у мовленні; 3) особистий внесок у групову дискусію; 4) послідовність і логічність викладу; 5) гнучкість у застосуванні різних сценаріїв та тем; 6) доцільність використання мови в певному контексті [1, с. 27–28].

“Екзамен з англійської мови для студентів університетів, у кого англійська мова є спеціальністю, – рівень 4 та рівень 8” (the Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8)). Test for English Majors (TEM) – це екзамен з англійської мови для студентів університетів, у яких спеціальністю є англійська мова. По всій країні його проводить Національна консультативна комісія з питань викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах (National Advisory Commission on foreign Language Teaching in Higher Education). Він має на меті оцінити рівень компетентності з англійської мови студентів університетів бакалаврату, у яких англійська мова є спеціальністю, згідно з Національною програмою з викладання англійської мови для філологів (National College English Teaching Syllabus for English Majors). TEM має дві версії – TEM-Band 4 і TEM-Band 8. Обидва екзамени були вперше проведені в 1991 р. TEM-4 проходить у травні наприкінці другого курсу, TEM-8 – у березні, ближче до завершення четвертого курсу.

Цілями екзамену Test for English Majors є: 1) оцінити мовленнєву компетентність філологів англійської мови; 2) перевірити, наскільки ефективно працює навчальна програма з викладання англійської мови (College English teaching syllabus) для того, щоб покращити форми викладання та вивчення англійської мови [2, с. 19–20]. Сертифікат TEM видає NACFLT, він є дійсним протягом усього життя екзаменованого. Бали за екзамени TEM-4 і TEM-8 розділяються на три рівні: 60–69 = складено (pass); 70–79 = добре (good), 80 і вище = відмінно (excellent). З 2003 р. той, хто не склав TEM з першого разу, можуть мати ще один шанс скласти тест. Незважаючи на це, той, хто складає екзамен TEM удруге, може отримати сертифікат лише з позначкою “складено” (pass), незалежно від того, наскільки високим є їхній бал.

Test for English Majors – Band 4. Екзамен TEM-4 має 40% суб'єктивних запитань і займає 130 хвилин. TEM-4 складається із шести частин: письмо (composition & notewriting), диктант (4-разове прослуховування тексту на 150 слів, який вимовляється зі швидкістю 120 слів за хвилину), аудіювання (твердження на 2–3 речення, після яких пропонується 7–9 запитань множинного вибору, діалоги на три речення, після яких 7–9 запитань множинного вибору, декілька коротких новин з каналу VOA чи BBC, після яких ідуть 7–9 запитань множинного вибору), тест на заповнення пропусків у зв'язному тексті (уривок приблизно на 250 слів з 15 пропусками й чотирима варіантами на кожен пропуск), граматики та лексики (25 запитань множинного вибору, з половиною завдань на перевірку граматики й половиною на перевірку лексики), читання (вдумливе читання та ознайомлювальне читання) [1, с. 29–30].

Test for English Majors – Band 8. TEM-8 теж містить шість частин: аудіювання (4 секції: виступ, бесіда чи інтерв'ювання, випуск новин, стенографування, заповнення пропусків – лекція приблизно на 700 слів, 140–170 слів за хвилину, конспектування під час аудіювання з наступним заповненням пропусків з опущеною інформацією), читання (вдумливе читання та ознайомлювальне читання), загальні знання (культура й суспільство англomовних країн, англійська література, лінгвістика англійської мови), коректура та виправлення помилок (уривок на 200 слів з 10 рядками, які містять помилки; потрібно виправити помилки, додаючи, видаляючи чи змінюючи слово або фразу), переклад (2 уривки на 300 слів кожний, один китайською мовою, інший англійською. Кожен уривок має приблизно 150 підкреслених слів, які потрібно перекласти з китайської мови на англійську та навпаки), письмо (роздум чи пояснювальне есе приблизно на 400 слів). TEM-8 триває 185 хвилин.

Дві форми Test for English Majors використовують для перевірки вміння китайських студентів з англійської мови на досить високому рівні відносно автентичним та ефективним способом. Це можливо завдяки тому, що кількість екзаменованих щороку (лише ті, у кого спеціальністю є англійська мова) є порівняно малою. Незважаючи на це, кількість тих, хто складає екзамен TEM, є все ще дуже великою, щоб зробити тестування розмовних навичок студентів-філологів непридатним. Незважаючи на попередні сподівання в цьому плані, екзамен з говоріння, який планувався для TEM, мав бути відкладеним, тому що умови все ще не є сприятливими для проведення великомасштабного тесту з говоріння по всьому Китаю [1, с. 31–33].

Висновки. Аналіз чотирьох головних екзаменів з англійської мови надав змогу з'ясувати, що два з них є вступними екзаменами до ВНЗ – це National Matriculation English Test (NMET) та Graduate School Entrance English Exam (GSEEE), інші два є сертифікатами чи випускними екзаменами з вищих навчальних закладів – College English Test-Band 4 (CET-4) і Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8).

National Matriculation English Test (NMET) є найбільш важливим вступним екзаменом у Китаї, а College English Test – Band Four (CET-4) – найбільш впливовим сертифікатом з англійської мови серед багатьох ін-

ших сертифікатів з англійської мови в Китаї. Значення цих двох екзаменів є дуже великим. Менш популярними екзаменами є Graduate School Entrance Examination (GSEE) та Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8).

Основна відмінність полягає в тому, що College English Test-Band 4 (CET-4) та Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8) використовують як екзамен лише з англійської мови, а National Matriculation English Test (NMET) та Graduate School Entrance English Exam (GSEEE) є лише одним з кількох предметів, які входять до вступних іспитів.

NMET є частиною екзамену “Гаокао” (University Entrance Examination to Higher Education (UEEHE)), який складають випускники шкіл під час вступу до ВНЗ. В екзамені “Гаокао” запропоновано 4–5 предметів, 3 з яких є обов’язковими: англійська мова, китайська мова, математика, інші два предмети на вибір.

Graduate School Entrance English Exam (GSEEE) є частиною екзамену Graduate School Entrance Examination (GSEE), що складають випускники бакалаврату, які хочуть вступити до магістратури. Обов’язковими є англійська мова та політична наука, інші 2 предмети на вибір залежно від університету, до якого хоче вступити абітурієнт.

Серед недоліків перелічених тестів варто зазначити, що жоден з них не надає можливості перевірити вміння студентів у говорінні; навіть у екзаменах TEM-4 і TEM-8 (Test for English Majors) відсутній цей компонент. Є окремий тест, який перевіряє такі вміння, – це College English Test-Spoken English Test (CET-SET), але його складає небагато студентів.

Подальші наукові розвідки можуть бути пов’язані з вивченням навчальних програм з англійської мови в університетах Китаю.

Список використаної літератури

1. Caiping Sun, An Introduction to Major University English Tests and English Language Teaching In China. Brigham Young University, 2010. 91 p.
2. Cheng L. The key to success: English language testing in China. Language Testing, 25 (1). Canada : Queen’s University, 2008. P. 15–37.

Стаття надійшла до редакції 06.09.2017.

Смолярчук Е. Ф. Сравнительная характеристика вступительных и выпускных экзаменов по английскому языку в китайских университетах

В статье рассмотрена классификация и дана сравнительная характеристика основных вступительных и выпускных экзаменов по английскому языку в Китае, а именно: National Matriculation English Test (NMET), Graduate School Entrance English Exam (GSEEE), College English Test-Band 4 (CET-4) и Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8), указано их историческое развитие и структуру, типы заданий, количество баллов и время выполнения. Большое внимание уделено экзамену National Matriculation English Test или “Гаокао (английский язык)”, который является частью вступительного экзамена “Гаокао” в вуз. Сделан акцент на огромной важности и популярности экзамена College English Test-Band 4 (CET-4), без которого невозможно получить диплом бакалавра, если его не сдать в конце четвертого курса. Представлена таблица по содержанию, формату заданий, времени исполнения и начисления баллов за экзамен CET-4.

Ключевые слова: экзамен по английскому языку, английский язык, университет, Гаокао (NMET), College English Test-Band 4, Test for English Majors, GSEEE, CET-SET.

Smolyarchuk O. Comparative Characteristics of Entrance and Graduate Exams in English Language in Chinese Universities

The article reviews the classification and comparative characteristics of the main English language entrance and graduate exams in China, namely: National Matriculation English Test (NMET), Graduate School Entrance Examination (GSEEE), College English Test-Band 4 (CET-4) and Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8), their historical development and structure, types of tasks, number of points and timing are indicated. Much attention is paid to the National Matriculation English Test, or “Gaokao (English)”, which is a part of the “Gaokao” entrance examination to the university, also the article focuses on the importance and popularity of the College English Test-Band 4 (CET-4) exam, without which it is impossible to obtain a bachelor’s degree if it is not completed at the end of the 4th year of studying. Besides, the article provides a table on the content, format of tasks, time of execution and points for the CET-4 exam.

The National Matriculation English Test (NMET) is the most important entrance exam in China, and the College English Test – Band Four (CET-4) is the most influential English Certificate among many other English language certifications in China. The value of these two exams is very large. Less popular exams are Graduate School Entrance Examination (GSEE) and Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8). The main difference is that the College English Test-Band 4 (CET-4) and Test for English Majors (TEM-4 & TEM-8) exams are used only as an English exam, and the National Matriculation English Test (NMET) and the Graduate School Entrance Exam (GSEEE) are just one of several subjects that are part of the entrance exams. The NMET is part of the University Entrance Examination to Higher Education (UEEHE) exam, which is made up of school graduates when entering university. In the “Gaokao” exam, 4-5 subjects are offered, of which 3 are compulsory: English, Chinese, mathematics, and two other subjects to choose from. The Graduate School Entrance Examination (GSEEE) is part of the Graduate School Entrance Examination (GSEE) exam, comprised of undergraduate graduates who wish to enroll in a Master’s Degree. Required for compilation are English and political science, and two other subjects to choose from, depending on the university to which the entrant wishes to enter. Among the disadvantages of the listed tests, it should be noted that none of them provides the ability to check students’ skills in speaking; even in the TEM-4 and TEM-8 (Test for English Majors) exams there is no such component. There is a separate test that tests such skills – it’s a College English Test-Spoken English Test (CET-SET). It is stated that teaching and testing in English is an important part of the Chinese education system.

Key words: *English exam, the English language, university; Gaokao (NMET), College English Test-Band 4, Test for English Majors, GSEEE, CET-SET.*